

بررسی قابلیت اختلاط سموم پیش رویشی و کود ازته در زراعت نیشکر

مهران عابدین زاده^۱ - محمد امین مکوندی^۲

۱- مدیر مطالعات کاربردی کشت و صنعت امیرکبیر

۲- کارشناس ارشد شناسایی و مبارزه با علف های هرز

شرکت توسعه نیشکر و صنایع جانبی- شرکت کشت و صنعت امیرکبیر- مدیریت مطالعات کاربردی کلیومتر ۶۰ جاده اهواز-خرمشهر(امام جعفر صادق)

۲- موسسه تحقیقات خرما و میوه های گرمسیری کشور، کیلومتر ۱۰ جاده ساحلی اهواز-خرمشهر: ۰۹۱۶۳۰۲۶۸۲۹

مقدمه :

با توجه به دوره رشد طولانی و نیاز نیشکر، مصرف دو تا سه نوبت کود سرک ازته اجتناب ناپذیر است. از طرفی رویش علف های هرز مختلف در طول این دوره باعث کاهش عملکرد این گیاه می شود. بویژه بهرمندی علف های هرز از کودهای مصرف شده باعث افزایش خسارت آنها می گردد. لذا آگاهی از قابلیت اختلاط کود و علفکش ها به منظور کنترل مناسب علف های هرز قبل از بهره مندی آنها از کود مصرفی و کاهش تردد ادوات مختلف اهمیت ویژه ای دارد.

مواد و روشها :

به منظور بررسی قابلیت اختلاط علفکش های مختلف و کود ازته همراه با آب آبیاری آزمایشی در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با ۴ تکرار و تیمارهای ذیل انجام گرفت:

۱- ارادیکان ۴ لیتر درهکتار + کود ازته ۴- ارادیکان ۴ لیتر درهکتار + ترفلان ۲/۵ لیتر درهکتار + کود ازته

۲- شاهد (بدون سم و فقط کود ازته) ۵- ارادیکان ۴ لیتر درهکتار + لاسو ۳ لیتر درهکتار + کود ازته

۳- ارادیکان ۴ لیتر درهکتار + تبوسان ۳ لیتر درهکتار + کود ازته

در این آزمایش برآورد کنترل علف های هرز از طریق نمره دهی ۰ تا ۱۰ به ترتیب به کمترین و بیشترین کنترل صورت گرفت. تاثیر تیمارها بر رشد نیشکر نیز از طریق برآورد ارتفاع نیشکر در زمان برداشت حاصل شد.

نتایج و بحث :

نتایج تجزیه واریانس اختلاف بین تیمارها را در سطح ۵٪ معنی دار نشان داد. بر اساس نتایج مقایسه میانگین بیشترین میزان کنترل از تیمارهای ۳ و ۴ بدست آمد و تیمارهای ۱ و ۵ اگرچه پایین تر از تیمارهای ۳ و ۴ قرار گرفتند اما با توجه به نمره قابل قبول بالاتر از ۸ از لحاظ کنترل علف های هرز تیمارهای مناسبی می باشند. همچنین بیشترین ارتفاع نیشکر مربوط به تیمار ۱، ۵ و ۴ بود و کمترین ارتفاع به تیمار شاهد تعلق گرفت.

بر این اساس با توجه به میزان کنترل علف های هرز و میزان رشد نیشکر تیمارهای ۱ و ۵ بهترین و با قابلیت اختلاط مناسب بوده اند و ضمن کنترل مناسب علف های هرز بر رشد نیشکر نیز تاثیر منفی نداشته اند. در حالیکه تیمار ۳ و ۴ بر خلاف کنترل مناسب و بیشتر علف های هرز از آنجا که بر رشد نیشکر نیز اثر منفی داشته و تا حدودی کاهش ارتفاع ایجاد کرده اند، در اولویت کاربرد قرار ندارد.

جدول ۱- میزان کنترل علف های هرز و ارتفاع نیشکر در تیمارهای مختلف

ارتفاع نیشکر (سانتیمتر)	کنترل علف هرز	میزان و نوع علفکش
۱۵۸abc	۹/۳۲a	ارادیکان ۴ لیتر درهکتار + ترفلان ۲/۵ لیتر درهکتار + کود ازته
۱۴۹bc	۹/۱۷a	ارادیکان ۴ لیتر درهکتار + تبوسان ۳ لیتر درهکتار + کود ازته
۱۶۰ab	۸/۷b	ارادیکان ۴ لیتر درهکتار + لاسو۳ لیتر درهکتار + کود ازته
۱۷۵a	۸/۳۵c	ارادیکان ۴ لیتر درهکتار + کود ازته
۱۴۰c	۰d	شاهد

اعداد دارای حروف مشترک فاقد اختلاف معنی دار در سطح ۵ درصد می باشند

منابع:

- ۱- رستگار، م. ع. ۱۳۸۴. علف های هرز و روش های کنترل آنها (ترجمه) مرکز نشر دانشگاه تهران.
- ۲- شیمی، پ و ع. عطری. ۱۳۸۳. بر روی کارائی علفکش تبوتیوران (تبوسان) در کشت و صنعت امیرکبیر در شمال خوزستان. شانزدهمین کنگره گیاهپزشکی.

- 3) Bartels, P. G. and J.L. Hilton. 1983. Comparison of Trifluralin, Oryzalin, Pronamide, Propham and Colchicin treatment on microtubules. Pestic. Biochem. Physiol. 3:462-472
- 4)Clement, H.F. 1972. The crop logging system for Sugarcane production Sugar technology:14:657-672
- 5)Donovan, w.c., Shuler, K.D. 1984. Evaluation of different commercial Sugarcane herbicides in Florida. Sugarcane seminars (USA)P.139-143